

Fylgiskjal I.**Samþykkt nr. 173, um verndun launakrafna starfsmanna við gjaldþrot atvinnurekanda.**

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, sem kom saman til 79. þingsetu sinnar í Genf 3. júní 1992 eftir kvaðningu stjórnarnefndar alþjóðavinnuálastofnunarinnar,

leggur áherslu á verndun launakrafna starfsmanna við gjaldþrot atvinnurekanda og minnst ákvæða þessa efnis í 11. gr. Samþykktar um verndun launakrafna frá 1949 og 11. gr. Samþykktar um bætur starfsmanna (vegna slysa) frá 1925, og

gefur gaum að því að síðan Samþykktin um verndun launakrafna frá 1949 var afgreidd hefur aukin áhersla verið lögð á að bjarga fyrirtækjum, sem hafa orðið gjaldþrota, og að stuðla ætti að björgun fyrirtækja og tryggja atvinnu þar sem því verður við komið vegna félagslegra og efnahagslegra afleiðinga gjaldþrota, og

gefur gaum að því að síðan framangreindar reglur voru settar hefur orðið augljós þróun í löggjöf og réttarframkvæmd margra aðildarríkja, sem hefur stuðlað að aukinni verndun launakrafna starfsmanna við gjaldþrot atvinnurekanda, og þar eð talið er tímabært að þingið samþykki nýjar reglur um launakröfur starfsmanna, og

þar eð þingið hefur samþykkt tiltekna ábendingar um verndun launakrafna starfsmanna við gjaldþrot atvinnurekanda, sem er fjórða mál á dagskrá þessa þings, og þar eð þingið hefur ákveðið að þessar ábendingar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar,

gerir þingið í dag, 23. júní 1992, eftirfarandi samþykkt sem nefna má Samþykkt um verndun launakrafna starfsmanna við gjaldþrot atvinnurekanda, 1992.

I. Hluti. Almenn ákvæði.**1. gr.**

1. Í þessari samþykkt á hugtakið „gjaldþrot“ við um þær aðstæður þar sem mál hefur verið höfðað sem snertir eigur atvinnurekanda, í því skyni að fullnægja sameiginlega kröfum lánardrottna samkvæmt lögum og venjum tiltekins lands.

2. Hvað snertir þessa samþykkt er aðildarríki heimilt að láta hugtakið „gjaldþrot“ ná til annarra aðstæðna þar sem ekki reynist unnt að greiða launakröfur starfsmanna vegna fjárhagsstöðu atvinnurekanda, t.d. vegna þess að verðmæti eigna hans telst ekki nægilegt til að réttlæta höfðun gjaldþrotamáls.

3. Landslög, reglugerðir eða venjur skulu segja fyrir um að hve miklu leyti eignir atvinnurekanda falla undir málarekstur sem tilgreindur er í 1. tölul. hér að ofan.

2. gr.

Ákvæðum þessarar samþykktar má beita með landslögum eða reglugerð eða öðrum viðeigandi hætti sem samrýmst venjum í hverju landi.

3. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, skal annaðhvort undirgangast þær skuldbindingar sem tilgreindar eru í II. hluta, þar sem er að finna ákvæði um verndun launakrafna sem forgangskrafna, eða þær skuldbindingar sem tilgreindar eru í III. hluta, þar sem kveðið er á um að tryggingasjóður verndi launakröfur starfsmanna, eða skuldbindingar í báðum hlutum. Í greinargerð með fullgildingunni skal tilgreint hvor leiðin hefur verið valin.

2. Aðildarríki, sem hefur upphaflega aðeins samþykkt II. eða III. hluta þessarar samþykktar, er heimilt að fullgilda hinn hlutann síðar með því að senda tilkynningu þess efnis til forstjóra alþjóðavinnuálastofnunarinnar.

3. Aðildarríki, sem staðfestir skuldbindingar beggja hluta þessarar samþykktar, er heimilt, að höfðu samráði við helstu samtök atvinnurekenda og launafólks, að takmarka beitingu III. hluta hennar við tiltekna flokka starfsmanna og tilteknar atvinnugreinar. Slíkra takmarkana skal getið í yfirlýsingu um samþykki.

4. Aðildarríki, sem hefur takmarkað samþykki sitt fyrir skuldbindingum í III. hluta samkvæmt 3. tölul. að ofan, skal í fyrstu skýrslu sinni samkvæmt ákvæðum 22. gr. stofnskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar tilgreina ástæður fyrir takmörkuðu samþykki sínu. Í skýrslum sínum eftir það skal það veita upplýsingar um hvers konar aukna vernd skv. III. hluta þessarar samþykktar þannig að hún nái til annarra flokka starfsmanna eða annarra starfsgreina.

5. Aðildarríki, sem hefur samþykkt að undirgangast þær skuldbindingar sem tilgreindar eru í II. og III. hluta þessarar samþykktar, er heimilt, að höfðu samráði við helstu samtök atvinnurekenda og launafólks, að undanskilja hvað snertir II. hluta þær launkröfur sem njóta verndar skv. III. hluta.

6. Samþykki aðildarríkis fyrir skuldbindingum í II. hluta þessarar samþykktar skal *ipso jure* ná til riftunar skuldbindinga þess skv. 11. gr. Samþykktar um verndun launakrafna frá 1949.

7. Aðildarríki, sem hefur aðeins samþykkt að undirgangast skuldbindingar III. hluta þessarar samþykktar, er heimilt að losa sig undan skuldbindingum sínum skv. 11. gr. Samþykktar um verndun launakrafna frá 1949 hvað snertir þær kröfur sem njóta verndar skv. III. hluta, með yfirlýsingu sem send er forstjóra alþjóðavinnumálaskrifstofunnar.

4. gr.

1. Þessi samþykkt skal ná til allra starfsmanna og allra starfsgreina, með þeim undantekningum sem tilgreindar eru í 2. tölul. hér að neðan og þeim takmörkunum sem tilgreindar eru skv. 3. tölul. 3. gr. þessarar samþykktar.

2. Lögbæru stjórnvaldi er heimilt að undanskilja úr II. eða III. hluta eða báðum hlutum þessarar samþykktar tiltekna flokka starfsmanna, að höfðu samráði við helstu samtök atvinnurekenda og launafólks, einkum opinbera starfsmenn, vegna sérstaks eðlis starfs þeirra eða ef þeir njóta annarra trygginga sem veita þeim jafnmikla vernd og samþykktin.

3. Aðildarríki, sem nýtir sér þær undanþágur sem tilgreindar eru í 2. tölul. hér að framan, er skylt að gefa upplýsingar um slíkar undanþágur og tilgreina ástæður fyrir þeim í skýrslum sínum skv. 22. gr. stofnskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar.

II. Hluti. Verndun launakrafna starfsmanna sem forgangskrafna.

VERNDAÐAR KRÖFUR

5. gr.

Við gjaldþrot atvinnurekanda njóta launakröfur starfsmanna verndar sem forgangskröfur og koma því til greiðslu úr þrotabúi atvinnurekanda áður en kröfur lánardrottna, sem eiga ekki forgangskröfur, koma til greiðslu.

6. gr.

Forgangsréttur nær a.m.k. til:

- a. launakrafna starfsmanna vegna tiltekins tímabils, a.m.k. þriggja mánaða fyrir gjaldþrot eða uppsögn af hálfu atvinnurekanda;
- b. krafna starfsmanna vegna orlofsgreiðslna í tengslum við störf sem innt voru af hendi á því ári sem gjaldþrot eða uppsögn átti sér stað og á næsta ári á undan;
- c. krafna starfsmanna vegna inneignar í tengslum við aðra greidda fjarveru á tilteknu tímabili sem er a.m.k. þrjú mánuðir fyrir gjaldþrot eða uppsögn; og
- d. uppsagnargreiðslna sem starfsmenn eiga rétt á við uppsögn.

TAKMARKANIR

7. gr.

1. Heimilt er með landslögum og reglugerðum að takmarka forgangsrétt starfsmanna hvað snertir launakröfur við tiltekna upphæð sem skal ekki vera undir viðunandi marki að mati samfélagsins.

2. Þar sem slíkar takmarkanir eru í gildi hvað snertir launakröfur starfsmanna skal þess gætt að hin tilgreinda upphæð sé hækkuð eftir þörfum svo að hún haldi verðgildi sínu.

RÖÐUN FORGANGSKRAFNA

8. gr.

1. Landslög eða reglugerðir skulu veita launakröfum starfsmanna forgangsrétt umfram flestar aðrar forgangskröfur, einkum kröfur ríkisins og almannatryggingakerfisins.

2. Ef launakröfur starfsmanna njóta verndar ábyrgðarsjóðs samkvæmt III. hluta þessarar samþykktar er hins vegar heimilt að veita launakröfum, sem njóta slíkrar verndar, minni forgang en kröfum ríkisins og almannatryggingakerfisins.

III. Hluti. Launakröfur starfsmanna verndaðar með ábyrgðarsjóði.

ALMENNAR REGLUR

9. gr.

Ábyrgðarsjóður skal tryggja greiðslu launakrafna starfsmanna á hendur atvinnurekanda ef atvinnurekandi getur ekki staðið í skilum vegna gjaldþrots.

10. gr.

Þegar aðildarríki lætur þennan hluta samþykktarinnar ganga í gildi getur það, að höfðu samráði við helstu samtök atvinnurekenda og launafólks, gert viðeigandi ráðstafanir til að koma í veg fyrir hugsanlega misnotkun.

11. gr.

1. Skipulag, stjórnun, rekstur og fjármögnun launatryggingarsjóða skal vera samkvæmt ákvæðum 2. gr.

2. Ákvæði 1. tölul. skulu ekki koma í veg fyrir að aðildarríki geti í samræmi við sérkenni sín og þarfir heimilað tryggingarfélagum að veita þá vernd sem tilgreind er í 9. gr., svo fremi þau veiti fullnægjandi tryggingu.

LAUNAKRÖFUR TRYGGÐAR AF TRYGGINGARSJÓÐI

12. gr.

Þær kröfur starfsmanna, sem njóta verndar samkvæmt þessum hluta samþykktarinnar, eru a.m.k.:

- a. launakröfur vegna tiltekins tímabils sem er ekki styttra en átta vikur fyrir gjaldþrot eða uppsögn;
- b. kröfur um orlofsgreiðslur vegna vinnu sem innt var af hendi á tilteknu tímabili sem er ekki styttra en sex mánuðir fyrir gjaldþrot eða uppsögn;
- c. kröfur vegna inneignar í tengslum við annars konar greidda fjarveru á tilteknu tímabili sem er ekki styttra en átta vikur fyrir gjaldþrot eða uppsögn;
- d. greiðsla til starfsmanna við uppsögn.

13. gr.

1. Kröfur, sem verndaðar eru samkvæmt þessum hluta samþykktarinnar, má takmarka við tiltekna upphæð sem skal ekki vera lægri en samfélagið telur viðunandi.

2. Ef verndun launakrafna er takmörkuð með þessum hætti ber að hækka upphæðina eftir þörfum þannig að hún haldi verðgildi sínu.

LOKAÁKVÆÐI

14. gr.

Þessi samþykkt breytir Samþykkt um verndun launakrafna frá 1949 að því marki sem skilgreint er í 6. og 7. tölul. 3. gr. en kemur ekki í veg fyrir fleiri fullgildingar á þeirri samþykkt.

15. gr.

Formlegar fullgildingar þessarar samþykktar skulu sendar forstjóra alþjóðavinnu-
málaskrifstofunnar til skrásetningar.

16. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis vera bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnu-
málastofnunarinnar sem hafa látið forstjórann skrá fullgildingar sínar.

2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá forstjóranum.

3. Síðan gengur samþykktin í gildi að því er snertir hvert aðildarríki tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

17. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að liðnum tíu árum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda forstjóra alþjóðavinnu-
málaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liðið frá skrásetningardegi hennar.

2. Sérhvert aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil, en síðan getur það sagt henni upp að loknu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

18. gr.

1. Forstjóri alþjóðavinnu-
málaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnu-
málastofnunarinnar skráningu allra fullgildinga og uppsagna sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.

2. Þegar forstjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar full-
gildingarinnar sem honum berst skal hann vekja athygli þeirra á því hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

19. gr.

Forstjóri alþjóðavinnu-
málaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar, skv. 102. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna, allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

20. gr.

Þegar stjórn alþjóðavinnnumálaskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt skal hún leggja fyrir Allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins endurskoðun hennar allrar eða hluta hennar.

21. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt að öllu eða nokkru leyti, og sú samþykkt mælir ekki fyrir um á annan veg skal:

- a. fullgilding aðildarríkis á hinn nýju samþykkt *ipso jure* hafa í för með sér tafarlausa uppsögn þessarar samþykktar, þrátt fyrir ákvæði 17. gr. hér að framan, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma þegar það gerist;
- b. aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt eftir að hin nýja samþykkt hefur öðlast gildi.

2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu hvað snertir form og efni í þeim aðildarríkjum sem hafa fullgilt hana en ekki hina nýju samþykkt.

22. gr.

Enskur og franskur texti þessarar samþykktar er jafngildur.

Fylgiskjal II.**Tillaga nr. 180, um verndun launakrafna starfsmanna við gjaldþrot atvinnurekanda.**

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, sem kom saman til 79. þingsetu sinnar í Genf 3. júní 1992 eftir kvaðningu stjórnarnefndar alþjóðavinnuáskrifstofunnar,

leggur áherslu á verndun launakrafna starfsmanna við gjaldþrot atvinnurekanda og minnist ákvæða þessa efnis í 11. gr. Samþykktar um verndun launakrafna frá 1949 og 11. gr. Samþykktar um bætur starfsmanna (vegna slysa) frá 1925, og

gefur gaum að því að síðan Samþykktin um verndun launakrafna frá 1949 var samþykkt hefur aukin áhersla verið lögð á að bjarga fyrirtækjum, sem hafa orðið gjaldþrota, og að stuðla ætti að björgun fyrirtækja og tryggja atvinnu þar sem því verður við komið vegna félagslegra og efnahagslegra afleiðinga gjaldþrota, og

gefur gaum að því að síðan ofangreindar reglur voru settar hefur orðið augljós þróun í löggjöf og réttarframkvæmd margra aðildarríkja, sem hefur stuðlað að aukinni verndun launakrafna starfsmanna við gjaldþrot atvinnurekanda, og þar eð talið er tímabært að þingið samþykki nýjar reglur um launakröfur starfsmanna, og

viðurkennir að tryggingarsjóðir veita launakröfum starfsmanna aukna vernd ef rétt er staðið að stofnun þeirra, og

þar eð þingið hefur samþykkt tilteknar ábendingar um verndun launakrafna starfsmanna við gjaldþrot atvinnurekanda, sem er fjórða mál á dagskrá þessa þings, og

þar eð þingið hefur ákveðið að þessar ábendingar skuli gerðar í formi Tillögu, sem er viðbótarskjal við Samþykkt um verndun launakrafna starfsmanna (og gjaldþrot atvinnurekanda), 1992,

gerir þingið í dag, 23. júní 1992, eftirfarandi tillögu sem nefna má Tillögu um verndun launakrafna starfsmanna (og gjaldþrot atvinnurekanda) 1992.

I. Skilgreiningar og starfshættir.

1. (1) Í þessari tillögu á hugtakið „gjaldþrot“ við um þær aðstæður þar sem mál hefur verið höfðað sem snertir eignir atvinnurekanda í því skyni að fullnægja sameiginlega kröfum lánardrottna samkvæmt lögum og venjum viðkomandi lands.

(2) Hvað snertir þessa tillögu er aðildarríkjum heimilt að láta hugtakið „gjaldþrot“ ná einnig til annarra tilvika þar sem ekki reynist unnt að fullnægja launakröfum starfsmanna vegna fjárhagslegrar stöðu atvinnurekanda, einkum í eftirtöldum tilvikum:

- a. ef fyrirtæki hefur verið lokað eða það hefur hætt starfsemi eða verið tekið til skiptameðferðar að eigin ósk,
- b. ef verðmæti eigna atvinnurekanda nægja ekki til að réttlæta höfðun gjaldþrotamáls,
- c. ef í ljós kemur við málshöfðun til að fullnægja launakröfu starfsmanns að atvinnurekandi á engar eignir eða þær nægja ekki til að greiða umrædda skuld,
- d. ef atvinnurekandi hefur fallið frá og skiptaráðandi hefur tekið við búi hans og ekki reynist unnt að fullnægja gerðum kröfum.

(3) Ákveðið skyldi í lögum, með reglugerðum eða samkvæmt venju að hve miklu leyti eignir atvinnurekanda falla undir ákvæði 1. tölul.

2. Ákvæðum þessarar tillögu má beita með lögum, reglugerðum eða öðrum hætti samkvæmt venjum í hverju landi.

II. Verndun launakrafna starfsmanna sem forgangskrafna.

VERNDAÐAR KRÖFUR

3. (1) Verndun samkvæmt forgangsrétti nær til eftirtalinna krafna:
- launa, yfirvinnukaups, þóknunar og hvers konar annarra greiðslna fyrir vinnu sem innt er af hendi á tilteknu tímabili fyrir gjaldþrot eða uppsögn. Þetta tímabil skal ákveðið í landslögum eða með reglugerð og ekki vera styttra en 12 mánuðir,
 - orlofsgreiðslna vegna vinnu sem innt hefur verið að hendi á sama ári og gjaldþrot eða uppsögn eða á næsta ári á undan,
 - gjaldfallinna krafna vegna annarra greiddra fjarverustunda eða kaupauka sem greiddur er við árslok eða á öðrum tíma og ákvæði eru um í landslögum eða reglugerð, almennum kjarasamningum eða einstökum ráðningarsamningum, sem ná til tiltekins tímabils, a.m.k. 12 mánaða, fyrir gjaldþrot eða uppsögn,
 - gjaldfallinna greiðslna sem koma í stað uppsagnarfrests,
 - uppsagnargreiðslna, bóta vegna ósanngjarnrar uppsagnar og annarra greiðslna sem starfsmenn eiga rétt á við uppsögn,
 - bóta sem atvinnurekandi greiðir beint vegna vinnuslysa eða atvinnusjúkdóma,
- (2) Verndun launakrafna getur náð til eftirtalinna krafna:
- gjaldfallinna framlaga vegna lögbundinna almannatrygginga í hverju landi þar sem greiðslufall hefur neikvæð áhrif á réttindi starfsmanna,
 - gjaldfallinna framlaga vegna félagslegra trygginga á vegum einkaaðila, starfsstétta, samstarfsaðila starfsstétta eða fyrirtækja, óháð lögbundum almannatryggingum í tilteknu landi þar sem greiðslufall hefur neikvæð áhrif á réttindi starfsmanna,
 - bóta sem starfsmenn áttu rétt á fyrir gjaldþrot vegna þátttöku sinnar í félagslegu tryggingakerfi á vegum fyrirtækis sem kostað er af atvinnurekanda.
- (3) Þær kröfur, sem tilgreindar eru í töluliðum (1) og (2) og starfsmaður hefur rétt til að gera samkvæmt dómsúrskurði eða gerðardómi innan 12 mánaða fyrir gjaldþrot, skyldu vera forgangskröfur, hvaða tímamörk sem tilgreind eru í þessum töluliðum.

TAKMARKANIR

4. Þar sem upphæð launakröfu, sem nýtur forgangs, er takmörkuð í landslögum eða með reglugerð svo að upphæðin fari ekki niður fyrir viðunandi mark að mati samfélagsins ber að taka tillit til breytilegra stærða, svo sem lágmarkslauna, þess hluta launa sem ekki er unnt að gera fjárnám í, þeirra launa sem bætur almannatrygginga byggjast á eða meðallauna í iðnaði.

KRÖFUR SEM GJALDFALLA

EFTIR AÐ GJALDÞROTAMÁL HEFUR VERIÐ TEKIÐ TIL DÓMS

5. Ef fyrirtæki, sem tekið hefur verið til gjaldþrotaskipta samkvæmt landslögum og reglugerð, hefur verið heimilað að halda áfram rekstri falla kröfur vegna vinnu, sem hefur verið innt af hendi frá þeim degi þegar framhald rekstrar var heimilað, ekki undir málareksturinn og skulu þær koma til greiðslu úr þeim sjóði sem fyrir hendi er þegar þær falla í gjalddaga.

GREIÐSLUM FLÝTT

6. (1) Ef ekki reynist unnt með rekstri gjaldþrotamáls að tryggja skjótar greiðslur forgangskrafna starfsmanna ber að beita tiltekinni aðferð í því skyni að flýta greiðslum til að tryggja að kröfur verði greiddar úr þeim sjóðum sem fyrir hendi eru eða þegar sjóðir verða fyrir hendi, án þess að beðið sé niðurstaðna í málinu, nema tryggingarsjóður tryggi greiðslu krafna starfsmanna.

(2) Unnt er að flýta greiðslum starfsmanna með eftirfarandi hætti:

- a. þeim aðila eða stofnun, sem fer með fjárreiður í búi atvinnurekanda, ber að greiða slíkar kröfur þegar gengið hefur verið úr skugga um að þær séu réttmætar og gjaldfallnar;
- b. ef krafan hefur verið vefngd skal starfsmanni gert kleift að fá úrskurð um réttmæti hennar fyrir rétti eða hjá öðrum aðila sem hefur lögsögu í málinu svo að hann geti fengið hana greidda samkvæmt lið (a).

(3) Greiðsla, sem hefur verið flýtt, skal ná til heildarkröfunnar, sem nýtur forgangsréttar, eða a.m.k. þess hluta hennar sem ákveðinn er í landslögum eða reglugerð.

III. Kröfur starfsmanna tryggðar af tryggingarsjóði.

GILDISSVIÐ

7. Vernd krafna starfsmanna af hálfu tryggingarsjóðs ætti að vera svo víðtæk sem unnt er.

STARFSREGLUR

8. Tryggingarsjóðir gætu starfað samkvæmt eftirfarandi reglum:

- a. Þeir ættu að vera óháðir atvinnurekanda hvað snertir stjórnun, fjárhagslega og lagalega.
- b. Vinnuveitendur ættu að leggja fram fé til slíkra sjóða, nema hið opinbera fjármagni þá að öllu leyti;
- c. Þeir ættu að takast á hendur skyldur við þá starfsmenn sem verndar njóta, hvort sem atvinnurekandinn hefur fullnægt einhverjum skyldum sínum um fjármögnun þeirra eða ekki;
- d. Þeir ættu að veita baktryggingu fyrir skuldum gjaldþrota vinnuveitenda hvað snertir kröfur sem njóta verndar og ættu að geta tekið að sér innheimtu krafna fyrir hönd starfsmanna sem þeir hafa innt af hendi greiðslur til;
- e. Því fé sem tryggingarsjóðir hafa yfir að ráða, svo fremi þess hafi ekki verið aflað með almennri skattheimtu, má aðeins verja í þeim tilgangi sem það var innheimt í.

KRÖFUR SEM TRYGGINGIN VERNDAR

9. (1) Tryggingin ætti að ná til eftirtalinna krafna:

- a. launa, yfirvinnukaups, þóknunar og hvers konar annarra greiðslna fyrir vinnu sem innt er af hendi á tilteknum tíma, sem er ekki skemmri en þrjár mánuðir, fyrir gjaldþrot eða uppsögn af hálfu atvinnurekanda;
 - b. orlofsgreiðslna vegna vinnu sem innt var af hendi á árinu þegar gjaldþrot eða uppsögn af hálfu atvinnurekanda átti sér stað eða á næsta ári á undan;
 - c. kaupauka í árslok eða annarra kaupauka sem fyrir er mælt um í landslögum eða reglugerð, almennum kjarasamningum eða ráðningarsamningum einstaklinga, sem gilda um tiltekinn tíma, ekki minna en 12 mánuði, fyrir gjaldþrot eða uppsögn af hálfu atvinnurekanda;
 - d. gjaldfallinna greiðslna vegna annarra greiddra fjarvista á tilteknu tímabili, ekki styttra en þriggja mánaða, fyrir gjaldþrot eða uppsögn af hálfu atvinnurekanda;
 - e. greiðslna sem koma í stað uppsagnar af hálfu atvinnurekanda;
 - f. uppsagnargreiðslna, bóta vegna óréttmætrar uppsagnar og annarra greiðslna sem starfsmenn eiga rétt á við uppsögn af hálfu atvinnurekanda;
 - g. bóta sem atvinnurekanda ber að greiða beint vegna vinnuslysa eða atvinnusjúkdóma;
- (2) Tryggingin gæti náð til eftirtalinna krafna:
- a. gjaldfallinna framlaga vegna lögbundinna almannatrygginga í viðkomandi landi þar sem greiðslufall hefur neikvæð áhrif á réttindi starfsmanna;

- b. gjaldfallinna framlaga vegna félagslegra einkatrygginga, sem gilda í tiltekinni starfsgrein, nokkrum starfsgreinum eða tilteknu fyrirtæki, óháð lögbundnum almannatryggingum í viðkomandi landi, þar sem greiðslufall hefur neikvæð áhrif á réttindi starfsmanna;
- c. bóta sem starfsmenn áttu rétt á fyrir gjaldþrot vegna þátttöku sinnar í félagslegum tryggingum innan fyrirtækis og atvinnurekanda ber að greiða;
- d. launa eða annarra greiðslna samkvæmt þessum tölulið sem starfsmanni eru dæmdar með dómsúrskurði eða gerðardómi innan þriggja mánaða fyrir gjaldþrot.

TAKMARKANIR

10. Ef upphæð kröfu, sem nýtur verndar tryggingarsjóðs, er takmörkuð ber við ákvörðun slíkrar takmörkunar að taka tillit til breytilegra stærða, svo sem lágmarkslauna, þess í hve miklum hluta launanna er ekki unnt að gera fjárnám, þeirrar launaupphæðar sem almannatryggingagreiðslur miðast við eða meðallauna í iðnaði.

IV. Ákvæði sem eru sameiginleg II. og III. hluta.

11. Starfsmönnum eða fulltrúum þeirra skal tilkynnt tímanlega og haft samráð við þá hvað snertir gjaldþrotamál sem höfðað hefur verið og kröfur starfsmanna tengjast.